

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

Actio gratiarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

test expedit certè, ut primum, quod de spirituali communione dictum est, semper fiat.

Aëlio gratiarum.

PRÆCITA Communione, reliqua Missæ pars dirigitur ad gratiarum actionem, & perendum à Deo Domino nostro fructum, bonumq; accepti Sacramenti vsum; & imponitur finis verbo illo: *Deo gratias*, quod bis repetit: semel, cùm Sacerdos dicit: *Ite, Missa est: aut: Benedicamus Domino;* & iterum finito Euangelio Sancti Joannis. Nam (vt SS. Dionysius & Augustinus dicunt) actio gratiarum debet esse finis, & conclusio Sacrificiorum, omniumque Sacrorum operum: quare etiam Sacerdos, finita Missa, dicit priuatim canticum: *Benedicite omnia opera Domini Domino;* quo inuitat omnes creature coeli & terræ, non solum Angelos, Sacerdotes, & Iustos; sed etiam Solem, Stellas, Elementa, & res insensibiles: vt omnes Deum laudent pro beneficio adeò insigni, quo nos afficit; suppleantque debitatem nostram in reddendis gratiis pro dono adeò glorioso. Horū facit Sacerdos tanquam publicus Ecclesiæ Minister; tanquam persona vestræ priuata decet ut seorsim se colligat ad agendum cum Domino, quem intra se habet: vt tunc explete consilium Euangelicum Christi Domini dicentis: *acum oraueris, intra in cubiculum tuum, & clauso ostio, ora patrem tuum in abscondito;* qui est in cœlis, & manet etiam intra cor tuum, videns & audiens quid agas: & quod amplius, paratus etiam est te inducere, docere, & auxilium præbere ad orandum, sicut oportet. Meminerit Sacerdos se, cùm communicat in Missa, repræsentare sepulchrum Christi Domini nostri: Et quemadmodum, sepulcro eo, occlulerunt & b^a munierunt sepulchrum signantes lapidem cum custodibus: ita qui communicat estque viuu⁹ sepulchrum Christi viuentis: statim atque ipsum intra se accepit, debet huius sepulchri portas occludere, & obsignare; suas scilicet facultates & sensus; ne quid ingrediatur, quod ipsius pacem impedit, aut turbet; Sanctoque Angelos oret, ut custodum officio fungantur, repellendo quæcumque ipsum possunt turbare. Et si intra suum sepulchrum, hoc est ad sua interiora ingressus, suas cogitationes, & affectus in eo Domino ponat, quem intra se, non mortuum habet sed viuentem, incipiatque cum eo agere humiliter & confidenter. Et in primis gratias ex corde agat, ob collatum sibi beneficium, quo talis visitatione indignum visitare ipse dignatus est: deinde proponat ei valde minutim & exactè omnes suas necessitates, ut eas dignetur reparare; & supplex orer, ne illis non reparatis, a se discedat. Tertiò, nouas petat gratias ad ipsum magis diligendum. ei que tenendum. Et super omnia hæc in eius conspectu & cum ipso conquiscat cum affectu amoris, gaudij, & complacentie, quasi dicens: *c inueni* quem diligit anima mea, tenebo eum nec dimittam. Etd luctet cum eo, sicut al-

Eccles. Hier.
rar. c. 3.
Epist. 59 q. 3

Collectio &
exercituum
Sacerd. post
Missam.
^b Mat. 6. 6.

^b Matth.
27. 66.

^c Cant. 3. 4
^d Genes. 32.
24.

Tons. 4.

Cc

ter ille

ter ille Iacob, donec ipsi benedixerit, & nomen mutauerit, ut vocetur in posterum Irael, quod significat: qui videt Deum, diuinam scilicet faciem per contemplationem quietam & tranquillam: nulla enim est melior occasio, quam hæc: id oque non decet eam preterire. Possunt etiam hanc novati considerationes predictæ pro præparatione, singulis diebus vnum accipiendo; ad eumque Dominum dirigendo, qui prælens adest: ut aliud etiunum ignem in eius præsentia fouant. Et hoc propriè diuina scriptura appellat eruminare, quod proprium est animalium, quæ Lex mundanam putabat. Ruminare enim est eundem cibum dentibus conterendo, qui integrer & crassus fuerat ingestus, secundò comedere. Ideoque qui hunc nem vitæ Sacramentaliter sumpsit: meritò iterum Spiritualiter comedet ruminando, & consideratione comminuendo cibum, quem sumpsit ut maiorem ex eo suavitatem, & utilitatem percipiat. Hoc enim Diuinum Sacramentum est fœtum illud optimum, quod cœlestis sponte dignatus dicit suis dilectis, ad potandum, labiisq; & dentibus illorum ad ruminandum excitando (scilicet molles & pios affectus, sed constantes ratione ad eius admirandam suavitatem degustâdam & penetrâdam. Si idolatri cultores magni que peccatores (ut ait Oseas Propheta) super tritum & num quod comedunt & bibunt, ruminant, ut fœse ex eo oblectent; & Septuaginta interpres vertunt) fœse concidunt, hoc est pungunt & sanguinem extrahunt, sicut hæc sacerdotes Baal (qui incidebant le cultris & lancis, donc perfundentur sanguine) gratias suis idolis agentes, propria panem & vinum, quod putabant se ab ipsis accepisse: multò & quisque Fideles & veros Dei ministros ruminare cœlestem istum panem, & viam & gratias agere tanti beneficij largitor, offerentes ei, si opus erit, sanguinem proprium in gratiarum actionem pro dono adeo precioso.

In eundem finem multam etiam conferunt sententiae quædam: quorum Psalmorum benè perpensa: nominatim, quæ sunt in Psalmi 102 qui sic habet: Benedic anima mea Dominum, & omnia, quæ intra me sunt nomini sancto eius. Cum igitur nunc intra me ipsum sit Salvator: ipse ipsum benedicat, & sanctum nomen suum laudet ob insignia beneficia, quæ mihi largitur. Quæ prosequitur ipse Psalmus, ea exprimitur, quæ sunt effectus huins Sacramenti & Sacrificij, & ita ait: Benedic anima mea Domino: & noli obliuisci omnes retributiones eius, qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis; deinde: sanat omnes infirmitates tuas; Tertio: redimis deuteritum vitam tuam: Quartio: coronat te in misericordia & miserationibus, quibus te vndeque circumdat, & insignes victorias obtinere facit. Ac deinde: replet in bonis desiderium tuum: & renouabitur ut Aquile inuenient uina, & tu spiritus vigor. Pro quibus omnibus beneficijs, Domine, infinitas reddo gratias, supplexque oro, ut larga manu eas mihi applies, quæ semper

e Leui, 11. 3
spiritualis
Euch. rumi
natio.

f Cant. 7. 9

g Osea 7. 9.
Ribera ib.

h 2. Reg. 18.
8.

i Psal. 102. 1.
Effectus
Communio
nis.

temper tibi seruians; & crescente beneficio, animi mei gratitudo etiam crebat. Ad idem spectat initium Psalm. 106. *Confitemini Domino quoniam bonus quoniam in seculum misericordia eius.* circa quem perpendenda primum est miseria nostra, q[uod] u[er]o ob oculos proponitur cum dicit: *esurientes & sitiens, anima eorum in ipsis defecit:* in omnibus enim rebus temporalibus mitera huius vita, nihil est, quod famem & satim nostram satiate possit; ideoque necesse est nos perire, nisi Deus subueniat. Sed in hoc Diuino Sacramento omnino nos satiat. *Quamobrem: confiteantur Domino misericordia eius: & mirabilia eius filiis hominum.* Quia satiauit animam inanem: *& animam esurientem satiauit bonis:* quod facit in Diuino hoc Sacramento, quod infinitas continet misericordias, & mirabilia, quae omnia ipsum laudant, qui ea fecit, & facit in cōmodum filiorum hominum; qui & ipsi eundem laudent, & benedicant propter accepta ab eo beneficia. Est quoq[ue] aptissimus in eundem finem Psalmus. 115. quem Sacerdos postquam Sacram Hostiam sumpsit, ante quam sumat Calicem dicit. Nam iubilens al quantulum in considerandis bonis, quæ cum sacratissimo Christi corpore accepit: in eam postea sententia magno affectu erumpit: *k Quid ret. ihuam Dom. no pro omnibus, qua retribuit mihi.* Cū in hoc solo Sacramento omnia contineantur; eō q[uod] sit summum bonum, in quo omnia bona latent. Et sacrum Calicem, accipiens, quasi respondeat sibi interroganti: *Calicem, inquit, salutaris accipiam: & nomen Domini inuocabo.* Sanguinem scilicet preciosissimum, qui in hoc Salutis meæ calice continetur, accipiam, in gratiarum actionem pro innumeris bonis, quæ cum Sanctissimo suo corpore mihi est largitus. Et quoniam cum ipso Sanguine eadem bona recipio, ac propterea est singulariter omnino beneficium: pro utroque laudabo semper sanctum eius nomen, & cupio, ut totus mundus ipsum laudet, ac benedicat: & cum Angelorum Hierarchijs nouum illud canticum canteret in honorem huius Sacrificij, quod eius mortem repræsentat: *I dignus est Agnus, qui occisus est, & qui hic immolatus est) accipere virtutem, & divinitatem, & sapientiam,*

Luc. 7. 6.

k Psalm.
115. 12.

Apoc. 5. 12.

*& fortitudinem, & gloriam, & honorem.**& benedictionem, in secula seculorum, Amen.*